

store Landbospørgsmaal, hvortil og mod hvis Løsning vi stræbe. Det er det store Gode, vi endelig have naaet, at det ikke kan siges Andet, end at vor nye Forfatning jo virkelig har lagt det i Folkets egne Hænder at skabe sin Fremtid; det er vist, at det har staaet til Folket selv, at indrette sine Valg til Danmarks første Rigsdag saaledes, at Rigsdagens Udtalelse om disse vigtige Spørgsmaal maatte kunne svare til hvad Folket virkelig fordrer, og jeg tør sige, at jeg for mit Vedkommende har Intet udeladt af hvad man med Loyalitet kunde tillade sig, forat Valgene skulde blive foretagne af Folket netop med klar Bevidsthed om at disse Opgavers Løsning deraf vilde blive bestemt. Men kaster jeg nu Blikket paa Danmarks Rigsdag i det Hele, kaster jeg Blikket paa vort Lands Forhold, da er det mig klart, at den Mening, som egentlig er min om det her omhandlede Forhold, — den nemlig, at ingen Erstatning burde gives, men at alt Hartkorn strax burde paalægges lige Beskættning — at den Mening, siger jeg, ikke er at gennemføre. Jeg tror derhos ikke at jeg feiler, naar jeg siger, at naar en stor Majoritet i Rigsdagen er enig om at det frie Hartkorn skal gives noget Bederlag, det da, som den allerede Ordfører allerede har antydet, ikke er det allervigtigste at see at udregne omhyggeligt til Hvid og Skilling, hvor nær man kan gaae det. Jeg vil meget mere sige, at dette af os, som ville Landboreformerne, vilde være en daarlig Politik; det vilde være en Politik, som vilde straffe sig snart i alle de andre Reformers, vi efterstræbe. Kan jeg derfor ikke holde paa det, som er min personlige Overbevisning med Hensyn til Spørgsmaalet om det frie Hartkorns Berettigelse til Erstatning, da staaer det mig klart, at jeg baade kan og bør i Landets, og navnlig i Bondestændens velforstaaede Interesse, træde over til den Mening, som den allerede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2det District (Eschering) har fremsat, og som min allerede Nabo, Rigsdagsmanden for Holbek Amts 3die District (Gleerup) har gjort gjældende i Comiteen. Det staaer mig klart, siger jeg, at jeg bør gaae over til denne Mening, og det af mange og forskjellige Betragtninger. Dette

Forslag, hvorefter det frie Hartkorn skal gives nogen Godtgjørelse derved, at det tillægges 3 pct. Obligationer, som ikke amortiseres, ligger for det Første nærmest og naturligt ved Siden af det af Kronens Raadgivere fremsatte Forslag; det tør nærmest og sikkest regne paa Hs. Majestæts og hans Ministres Bifald, eller ialtsald være sikret for, at de ikke postivt vilde forkaste det. Det tør ogsaa efter min Overbevisning fremfor noget Andet regne paa at finde Majoritet i vort Overhuus og Underhuus, eller reitere i begge de Huse, hvoraf vor Rigsdag bestaaer. Men dertil kommer, at det er det første Skridt paa Landboreformernes Bane, vi her have at gjøre, og jeg tilstaaer villigt, at det er mig om at gjøre, at de af vore Modstandere, som tænke billigt og som kunne haabes at ville nærme sig os, at de allerede ved dette vort første Skridt komme til den Erkjendelse, at vi fra vor Side gjøre hvad vi formaae, for i Gjærningen at vise, at vi ærligt vilde følge vort Valgsprog: „Os Ret, men Ingen Uret“, og hellere end at paadrage os endog blot Skindet af at gjøre Uret, snarere vilde opgive Noget af vor Ret. Men til alt dette kommer endnu, at de Forslag, som ere fremsatte ved Siden af det, for hvilket jeg nu har erklæret mig, ere efter min Mening dels uigjennemførelselige, dels ligefrem farlige og skadelige. Uigjennemførelselig antager jeg det Minoritets Forslag at være, som er fremsat og paa Afstemningslisten er omtalt under Nr. 5, thi jeg holder mig forvisset om, at det ikke vil kunne faae Majoritet i den samlede Rigsdag, og dog maa det være mig og enhver Ven af Bondestanden om at gjøre, at vi ikke komme til at staae stille, men at vi snarligt og bestindigt stride frem; det maa være os om at gjøre, at denne Sag baade bliver afgjort strax, og at den bliver afgjort saaledes, at Venner og Fjender maae tilstaae, at vi ikke ere gaaede vore Modstandere for nær. Naar man derhos dog indrømmer, at der skal gives noget Bederlag, da kan jeg ikke finde, at dette bliver Tilfældet ved denne Minoritets Forslag, og hvad det af Udvalgets Majoritet angaaer, da maa jeg tilstaae, at jeg ligefrem finder dette Forslag skadeligt; jeg finder det skadeligt og farligt, fordi det fastsætter en Forskjel, som forekommer mig